

Déli Hírlap

Aranyéreműlt és kiadóhivatal: Timisoara, Piața Sf. Obeorghe (Szentgyörgy) 4. Telefonszáma: Reggelről este kétszer óráig 232, este 23 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 10 Bír, Ausztriában 20 gerin, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetéseik díjazásba kerülnek.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz küldve havonta 60 lei, negyedévre 160 lei, félre 300 lei, egész évre 500 lei. — Kalföldön: havonta 90 lei, negyedévre 230 lei, félre 430 lei, egész évre 900 lei postai kézbesítéssel együtt. Állami hírvivőszolgálat és nyomtatás 20% kedvezményt élveznek.

1928 / CSÜTÖRTÖK / MÁRCIUS 8

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 55. SZÁM

ERÉLYESEN TILTAKOZNAK A LAKÓK. Bukarestből jelentik: A bukaresti lakók szövetsége újabb gyűlést tartott, amelyen igen heves kifakadások hangzottak el a kormány ellen. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a legerélyesebben tiltakozik a kormány ama eljárása ellen, hogy még a mai napig sem rendezte a lakástörvény kérdését. Kéri, hogy az összes lakbérleti szerződéseket hosszabbítsák meg és tiltakoznak bármilyen nagyságú béremelés ellen. Követelik a kormánytól, hogy azonnal helyezze hatályon kívül az eddig hozott kikalkulációs ítéleteket. A határozati javaslatot továbbítja a kormányhoz.

ZEPPELINNEL AMERIKÁBA. Stuttgartból jelentik: Friedrichshafenben májusra elkészül az új Zeppelin, amely teljesítő képességre nézve felülmúlja az összes eddigi Zeppelineket. Az új Zeppelinnel a Bodeni-tó fölött fogják próbavetést végezni, azután pedig körüljárják vele Németországot. Julius közepén a Zeppelin átrepül Amerikába és a Lakehursti repülőtéren száll le. Lakehurstből azután Délamerikába, onnan Argentínába, visszatér Friedrichshafenbe.

HATSAZAZ ÉVI FEGYHAZ. Milánóból jelentik: Jelentették, hogy az olasz kormány erélyes intézkedéseket tett a szicíliai maffiak megszüntetésére. A múlt héten a maffia ötvenkét tagját ítélte el a palermói törvényszék. Tegnapi Terminben volt a második maffiaper, amelynek vádlottjai Plerrelli Andaloro és társai voltak. A törvényszék Plerrellit huszonhét évi fegyházra, a többieket egytől huszonkét évig terjedő fegyházra ítélte. Az összes vádlottak együttesen hat-száz évi fegyházat kaptak.

TIZ MILLIÓ MUNKANÉLKÜLI AMERIKÁBAN. Washingtonból jelentik: Wagner szenátor a parlamentben feltűntetett keltő beszédét mondott az egyre növekvő munkanélküliségről és statisztikai adatok alapján kijelentette, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban jelenleg mintegy tíz millió munkanélküli van. Indítványára a parlament elhatározta, hogy Dawls munkügyi minisztert megfelelő javaslatok megtételére utasítja.

LINDBERGNEK NEM KELL ELISMERÉS. Newyorkból jelentik: Megírta, hogy a parlament az óceánrepülő Lindberg kapitány részére külön aranyérmét akar készíttetni. Lindberg most a kongresszushoz levelet intézett, amelyben közli, hogy a felajánlott aranyérmét nem fogadja el. Ismeretes, hogy Lindberg azt a rengeteg ajándékot, arany-ézüst ékszert, mellyel Amerikába való visszatérése után elhalmozták, szintén nem tartotta meg, hanem egy múzeumnak ajándékozta.

Szerelmi dráma amelynek hősnője revolverrel rálőtt hűtlen udvarlójára

Kolozsvár, március 7.

A kolozsvári sziguranca épülete előtt tegnap délután négy órakor véres szerelmi dráma játszódott le. A dráma szereplői Győri Endre nagyszabású ujságíró és J a k a b Edit huszonhárom éves nagyszabású urilány. Győri Endre éveken keresztül udvarolt a leánynak, akinek házasságot is ígért, de az utóbbi időben megváltoztatta szándékát, a leánnyal szakított és minden bejelentés nélkül

Kolozsvárra távozott. Amikor Jakob Edit tudomására jutott, hogy Győri Kolozsvárról tartózkodik, utána utazott. Tegnapi délután négy órakor találkozásban állapodtak meg a református templom előtt. Karanfogva haladtak a templomtól a sziguranca épülete felé, miközben a leány Győrit kérélni kezdte, aki azonban hallani sem akart arról, hogy feleségül vegye. A leány ekkor észrevétlenül revolvert rántott elő és azt közvetlen közletről Győrire

sütötte. Az ujságíró az utolsó pillanatban észrevette a leány szándékát, hirtelen elkapta a fejét és így a golyó csupán arcocsonkját és orrtüregét roncsolta szét. Az erősen vérző Győrit a sziguranca részeseitették az első sebélyben, majd a sebészeti klinikára szállították, ahol azonnal megoperálták. Állapota némileg javult, de felépülése néhány hétig tart. A merénylet urileányt a rendőrség őrizetbe vette.

Jobb ma pénzért kiüríteni a Rajna-vidéket, mint néhány év múlva minden ellen- szolgáltatás nélkül megtenni

Genf, március 6.

A nemzetek képviselői uira együtt ülnek Genfben, hogy a Népszövetség tanácsában megvitassanak, elintézzenek egy csomó ügyet, ami a nemzetközi politika előterében áll. A tárgyalások napirendjének egyik legfontosabb pontja a szentgotthardi-ügy. Az egész világ kíváncsian figyeli, hogy ezt miképpen fogja a Népszövetség elintézni. Kedden a népszövetségi tanács zárt ülésen kezdte meg tanácskozását, amelyen kizárólag a szentgotthardi-ügyben érkezett indítványról folyt a vita. A zárt ülésen Titulescu román külügyminiszter felszólalt, de kizárólag tanácsadói minőségben. Marin-kovics jugoszláv és Benesch-csehszlovák külügyminiszterek nem is vettek részt ezen az ülésen.

Ezzel azt akarják kifejezni, hogy felfogásuk szerint Szentgotthard nem kizárólag a kisántant ügye, hanem általános jellegű kérdés, mely az egész tanácsot érinti.

A kisántant külügyminiszterei éppen azért a kezdeményezés megtétele után nem óhajtanak előtérben maradni a zárt ülésen Titulescu nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a kisántant együttes véleményét fejtette ki.

Egyes budapesti lapok értesülése szerint Scialoja olasz delegátus azt fogja a népszövetségi tanácsnak indítványozni, hogy hallgassa meg a Genfben küldött Tanczos Gábor tábornok magyar megbízottat és vizsgálja meg az általa bemutatandó ok-

mányokat és fényképfelvételeket. Scialoja szerint ezeket okvetlenül el kell fogadni a vizsgálat anyagául. Ezenkívül csak arról lehet szó, hogy Szentgotthardon csupán vámpolitikai vizsgálatot tartsanak.

Ezzel szemben Franciaország még mindig kifart amaz álláspont mellett, hogy ugy számára, mint pedig a kisántant számára ennyi nem elég.

A bécsi Neue Freie Presse jelenti Genfben, hogy Briand és Valkó tegnapi tanácskozásán bizonyos tekintetben közeledés volt észlelhető. Hírlik, hogy Valkó Lajos magyar külügyminiszter Genfben olyan kijelentést tett, hogy a kérdéses vagonok, amelyekben a kifogásolt hadianyag volt, Magyarország tudta nélkül érkeznek magyar területre és lehetségesnek tartja, hogy azoknak igazi rendeltetési célja Szovjetország volt. A két külügyminiszter tanácskozása után Briandhoz közelálló körökben olyan hírek terjedtek el, hogy a Magyarországon lefolytatandó vizsgálatnak immár semmi nagyobb jelentősége nincsen, mert a vizsgálat amugy sem alapíthat meg mást, mint amennyi amugyis köztudomásu. Francia körökben ezt az enyhébb felfogást Chamberlain és Scialoja közbenjárásának tudják be.

Londoni jelentések szerint a keddi reggeli angol lapok pártkülönbség nélkül

azt a véleményüket fejezték ki, hogy a szentgotthardi ügyet minden ok nélkül fujták fel presztizskérdéssé és ebből

most már nehéz kivezető utat találni.

A francia lapok is élénken foglalkoznak még mindig Szentgottharddal. Pertinax megint nagy cikket írt az Echo de Parisban és leszögezi azt a tényt, hogy az investigáció elrendelésének a kilátásai a minimálisak. A lap egy genfi kiváló jogtudóstól arról értesül, hogy a tanács megelégszik a tények leszögezésével. Pertinax cikkének folytatásában szóvá teszi a rajnai kérdést is. Értesülése szerint Stresemann a kiürítés kérdését a mostani ülésen még nem fogja szóba hozni. Az Oeuvre a Rajna-vidék kiürítéséről azt írja, hogy

néhány esztendő múlva minden ellenszolgáltatás nélkül amugyis ki kellene üríteni a Rajna-tartományt, azért tehát sokkal helyesebb, ha azt ellenszolgáltatás fejében már most kiürítik.

A tanács a tegnapi délelőtti nyílt ülésen a gazdasági bizottság munkálatairól tanácskozott. Stresemann után Titulescu beszélt az államok gazdasági és pénzügyi viszonyairól. Briand kiemelte a nemzetközi fegyverkereskedés tilalmáról szóló egyezmény ratifikálásának fontosságát. Ezt a célzást mindenki elérte és esendes derűtlenséggel fogadta, amely megújult, amikor Scialoja kijelentette, hogy Olaszország nyugodt lelkiismerettel ratifikálja az egyezményt. A legközelebbi ülés ma délelőtti lesz. Tegnapi délután tovább folyt a bizalmas tanácskozások a szentgotthardi ügyben.

A Curentul támadásai a temesvári magyar színház ellen és a cikk- író magyarázata cikkei tartalmáról

Temesvár, márc. 7.

A bukaresti Curentul című lapban Urlatianu Radu több ízben foglalkozott a temesvári magyar színház ügyével. A jogosulatlanul erős kritikát és beleavatkozást a Déli Hírnap mindannyiszor visszautasította. Ezen cikkünkre válaszul az alábbiakban Urlatianu.

Vajjon a Déli Hírnapban legutóbb megjelent cikkem óta milyen változás állott be a színházi kérdésben elfoglalt álláspontomat illetően? Semmi. Még nüánszbeli eltérés sem. Megmaradtam eredeti meggyőződésem mellett: az új színházban nyelvre való tekintet nélkül kötelezőnek tartom alapos revízióját a színrekerülő daraboknak. Tény az, hogy a Temesvárott élő bármelyik nemzetiségnek joga van — mindaddig, amíg esetleg állami színpadnak nem nyilvánítják — igénybe venni a színházat szintársulatai számára. Egy feltétel mellett.

Ez a feltétel az, hogy a színrekerülő művek reprezentatív alkotásai legyenek az illető nemzetiség színikulturájának.

Ez a véleményem tünt ki a Curentulban megjelent cikkeimből is. Ezeket mindenesetre tévesen értelmezték.

Disznóság? Valóban a kifejezés súlyos. Azonban fölülte enyhe akkor, amikor rá gondolkodok arra a nyíl levélre, amely legutóbb egy magyar hetilapban látott napvilágot és amelyet negyvenhat magyar színész irt alá. Ebben a levélben a magyar színészek sem többet, sem kevesebbet nem jelentettek ki, mint azt, hogy egyes színgazdátok olyan elemeket szerződtettek, akik igen gyanus helyről kerültek elő. Viszont a magyar irodalmat és a magyar színészetet csak úgy lehet igazán szolgálni, ha magas erkölcsi nívón áll a színház. És amikor ezt a kijelentést teszem, bizonyára magam mellett találok a magyarságot is. A magyar kultúra és a művészet tekintélye ma eszközei lettek egyesek nyereségvágyának. Ezért — ismétlem — az új színházban a lelkes, fiatal és az üzleti szellemtől távolálló intellektuális fiatalság nem tűrheti tovább a művészet lealacsonyítását.

Ez áll Zerkovitz imádóira éppen úgy, mint azokra, akik Tanase művészetéért lelkeseznek. A színháznak erkölcsi küldetése is van.

Az új színház legkevésbé lehet a hisztérikus sóhajok visszhangja. Azt a szembetűnő kapcsolatot, amely a színpad és a színház templomszerűsége között van, nem szabad lealacsonyítani és köznapivá tenni. Mert a színpad és a zene fejlődésük kezdeté óta, legyen szó akár a hindu raginikról, vagy Dionysos által Thespiának felajánlott dithirambokról, a vagy Pindar hősköltevényeiről, vagy a frigiai barbárok dalairól, isteni felmagasztalódást jelentett: művészetet. És ha már a legklasszikusabb színpadi és zenei óskor a felmagasztalódás útján megmutatta mi a művészet, akkor miért fogadnánk el művészetnek Ibycus sópánkodásait, Alcaius, Sappho vagy a lesbidák dalait? Ebben a kérdésben tanusított elfogultságon tovább megy egy lépéssel a korlátolt sovínizmusnál.

Nemesak a kisebbségekre, hanem elsősorban és leginkább a románokra vonatkozik. Senkinek sem áll jogában, hogy visszaéljen a közhatalommal.

Hogy igazam volt, igazolja a magyar színház első előadása.

Egy új színház megnyitását minden megnyitást új korszakot jelent a színházi életben, úgy vélem, hogy a magyar kultúra és a magyar művészet oltárán méltó és felmagasztaló áldozatot kellett volna hozni. Elismere-

rest és különös figyelmet érdemelt volna — és ez szerintem erkölcsi kötelezettség is — a magyar klasszikus színműirodalom. És akár operetről akár drámáról legyen szó, a megnyitáskor az igazgatóságnak olyan darabot kellett volna színehozni, amely egyrészt méltó a magyar művészetnek, másrészt a legmagasabb színpadi és művészi követelményeknek megfelel — az üzleti szempontok kizárásával. És hogy ezt megtehesse, nem lett volna nehéz választani a magyar színműirodalomban. Az igazgatóság azonban ugylátszik azt gondolta, hogy a magyar szellemet reprezentatív módon egy revüvel való megnyitás képviseli. Ez olyan művészi nívót és irányt jelent, amely közeledni látszik Tanase szelleméhez. Egy Győző és egy Lengvel Irén színtársulatot más darabban kellett volna visszatükröztetni. Hiszen mindketten reális színészhelyesek.

Kötelezettség lett volna — az üzleti szempontok figyelmen kívül hagyásával — János vitézt vagy esetleg Bizáncot színehozni.

De ugylátszik, nekem és cikkeimnek akartak önkéntelenül is igazat adni.

Azt róják fel nekem, hogy annál a társulatnál, amelyet ma bíráljak, sikerem volt. Saját jószántamból tettem, amit tettem és ezért tisztelőidat nem kértem és nem kaptam. Európai nívóju és esztétikai irányú darabokat dirigáltam. Minden szerénytelenség nélkül bevallhatom, hogy a daraboknak a sikert az én közreműködésem kölesönözte, mert bármilyen szerény is lennék, nem hagyhatom

szó nélkül sikereimet, amelyeket úgy a három állami dalszínházban, mint a belföldön és a külföldön különböző filharmónikus és szimfonikus koncertnél arattam.

Helytadtunk a magyarázatnak. És örülünk azon megállapításnak, hogy Urlatianu ezen cikkében más hurokat pengtet, mint a Curentulban. A Curentulban, amelyben kritikát gyakorolt a magyar megnyitó előadásról, mielőtt tudta volna, hogy milyen darabbal nyitják meg a szezon. Elfeljegyezte azonban, hogy

magyar részről sem lehet ünnepélyesen megnyitni a temesvári színházat, amikor hivatalos részről hangsúlyozták, hogy az ünnepélyes megnyitás hónapok múlva lesz.

A Curentul ezt bizonyára prepotenciának minősíthette volna, ha nem súlyosabb esekelménynek. Abban egyet egyetünk, hogy színházak kulturális hivatása is van. Hogy ezt a hivatását különösen kisebbségi színház nem gyakorolhatja úgy, amint az megkívánható volna, annak többféle oka van. Ezek között nem utolsó sorban szerepel a huszonhat százalékos kisebbségi színházi adó. Azt a Curentul sem állíthatja, hogy a kultúra terjesztéséért bárhol ilyen horribilis és egyenesen antikulturális adót szednénk. Egész röviden vissza kell utasítanunk még egy megjegyzését. Hogy a színházhoz csak addig volna joguk a kisebbségeknek, amíg azt állami intézménynek nyilvánítják. Nem hisszük, hogy a kisajátítást a kulturális hivatásra is ki akarná terjeszteni bármely kormány...

Letartóztatás

vár az egykori milliomosra, ha tartozásait rövidesen nem rendezi

Temesvár, március 7.

Taran Traila, az egykor dúsgazdag temesvári marhaekszportőr, akinek házait a napokban árverezték el, tavaly szeptemberben bejárta Temes-, Krassó- és Szörénymegye községeit és állatokat vásárolt. A gazdák nagy bizalommal voltak Taran iránt, hiszen ha néha-néha adós is maradt, egy bécsi és prágai útja után mindig rendezte tartozásait. Legutolsó üzletei azonban rosszul sikerültek, tetemes veszteséget szenvedett úgy, hogy nem tudott fizetni. Ma az összes adóssága nyolcszáz ezer lei. A parasz-
tok tegnap újból nagy tömegben jöttek Temesvárra és Seciureanu

vezetőügyészt keresték. Az egyik, nyolcvan éves jezvini gazda, méltatlankodik:

— Hatvan éve nem voltam Temesvárott, nem mozdultam ki a falumból és most ilyen ügyeim akadnak.

Taran maga elé idéztette Seciureanu vezetőügyészt, közölte vele, hogy nyolcszáz ezer leit kitevő tartozását március huszonötödikéig egyenítse ki, máskülönben letartóztatás vár rá. Taran ígéretet tett az összeg megfizetésére. A jómodu marhakereskedőből közben vendéglős lett. Messzire Temesvártól, Balázsfalván, vásárolt vagyona roncsaiból vendéglőt.

Gyémántmisés pap

ritka ünnepség keretében megáldotta a püspököt és a hívőket

Temesvár, márc. 7.

Lélekemelő ünnep színhelye volt tegnap az erzsébetvárosi katolikus plébániatemplom. Wiekelmayer Gyula nyugalmazott plébános, akit hatvan esztendővel azelőtt szentelt pappá néhai Bonnaz Sándor csanádi püspök, tartotta gyémántmiséjét. A hívők zsufolásig töltötték meg a templomot, hogy tanui legyenek ennek a

ritka eseménynek. A szentélyben ott volt Pacha Ágost püspök, apostoli kormányzó, Olajos József és Wegling János kanonokok, Ferch Máttyás apátkanonok, belvárosi plébános, Metzger Márton, dr. józsefvárosi esperesplébános, Kerl Norbert szalvatorianus tartományfőnök, erzsébetvárosi kormányzó, Elsner János aradi hittanár,

Schmidt Ferenc szakálhúzi plébános, Unterweger Lothar dr. pápai kamarás, újpécsi plébános, Lebovics Dániel kisseztpéteri plébános, Waltner József dr. püspöki irodaigazgató, Faragó János dr. teológiai tanár, valamint a központi papság számos más tagja.

Képviselve volt a templomban az erzsébetvárosi, de a többi város-rész katolikus egyháztanácsa is. Mise előtt Olajos József kanonok mondott magyar nyelvű prédikációt.

Beszélt arról a kegyelemről, amelyben az Isten a jubilánst részesítette, hogy az oltár szolgálatában ilyen magas kort engedte elérni. Prédikáció után Wieselmayr Gyula nagyszámú segédlettel mondta el gyémántmiséjét amely alatt a templomi énekkar egyházi énekeket adott elő. Mise után a hívők elénekelték a Téged, Isten, dicséretünk kezdetű himnuszot, majd a jubiláns megáldotta először Pacha Ágost püspököt, utána lelkésztársait, végül pedig a hívőket. A templomból a papság a plébániára vonult, ahol a jubiláns üdvözlése következett. Elsőnek Pacha Ágost püspök köszöntötte meleg szavakban Wieselmayr Gyulát, majd Kisbeeskerek község küldöttsége lépett a gyémántmisés elé.

Karbach János hitközségi elnök hálás szavakat intézett Wieselmayrhez, aki harminchat éven keresztül volt Kisbeeskerek szerezte plébánosa és számára az égtől még hosszú életet kért.

Azután sorra a jubiláns elő járultak a temesvári egyházközség küldöttségei. Volt tanítványai és a különböző katolikus társadalmi és kulturális egyesületek. Az üdvözlések végzetével a szalvatorianus rendház ebédlőjében az ünnepelt tiszteletére villásreggeli volt.

Nyolc órán tul

nem szabad az utcán járni

Temesvár, március 7.

Két év előtt a temesmegyei Bukovecz községben napirenden voltak a lopások és gyujtogatások anélkül, hogy a tetteseket sikerült volna kézrekeríteni. A község lakossága ekkor a község bíróját lemondásra kényszerítette és helyébe Tiganca József román gazda lett a községi bíró, aki első feladatának a rendcsinálást tartotta. A feleltes megyei hatóság beleegyezésével kiadta a rendeletet, hogy este nyolc órán tul az utcán járni tilos. A községi bíró a rendelet betartására szigorúan őrködött és, mire a lopások és tüzesetek megszűntek. Még érvényben volt ez a rendelet, amikor a bíró tudomást szerzett arról, hogy Taran Péter bukoveczy pap házában összejövetel van és azon megjelent a falu több lakosa. Tiganca erre a falusi őrséggel behatolt a házba és az összejövetelt feloszlatta. Taran lelkész felesége, aki az őrség megjelenésére megijedt és beteg lett, feljelentette a községi bíró magánlakásért és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson Tiganca ártatlanságát hangsúlyozta. A tanúk ellentmondó vallomást tettek. Bogdan Antal dr. védő rámutatott arra, hogy Tiganca mint községi bíró a rend őre volt és kötelességét teljesítette, amikor betartotta a megyei hatóságtól érkezett parancsot. A törvényszék nem hozott döntést, hanem az ítélet kihirdetését a jövő hétre halasztotta el.

AZ ÁSVÁNYVIZ
FEJEDELME
A
MATILD
BORVIZ

Női kalapokat három nap alatt divattap vagy model után 120-150-200 leiert készit
„Flora” kalap-üzlet
Timisoara, IV, Scudier-tér 4.
Selyem és szalnakalapok állandóan nagy választékban 300 leitől 550 lei-ig raktáron. (554)

Gaetan György

írta: Fóthy Ernő

A jövő háború borzalmasabb lesz minden eddiginél. Gavanescu tábornok hadtestparancsnok tegnap délután előadást tartott a hazaszereztetéről a műgyetem dísztermében. Kifejtette, hogy az igazi hazaszeretet az, ha a maga hivatásában mindenki teljesíti kötelességét. Vázolta a háborus okokat a múltban és arra utalt, hogy a világháború után nem következett az igazi világbéke, mert egész Európában az irigység és gyűlölet az uralkodó elemek. Senki sem tudhatja, — mondotta — hogy mikor tör ki újabb háború, mely borzalmaságában az összes eddigi háborukat felülmúlja. Végül hangsúlyozta, nem azok a népek kerülnek ki győztesen az elkövetkezendő háborúból, melyek anyagilag vannak minél jobban felszerelve, hanem azok, melyek lelkiileg készültek fel arra, hogy hazájukért sikra szálljanak.

Temesvári pincérek bálja. A temesvári pincérek, az éjszaka robotoló munkásai tegnap ünneplőbe öltöztek. A pincérek tegnap este tartották meg a Tiszti Kaszinó nagytermében ezidél báljukat, amely kitűnően sikerült. Nagyszerű zene húzta a talp alá valót, szép nőkben és lányokban sem volt hiány és a hangulat vidám volt. A rendezőgárda minden telhetőt elkövetett a bál sikere érdekében.

Fizessen

Orlétoében öngyilkos lett. Budapestről jelentik: Szigeti Béla hatvan éves Sas-utcai tektiszt nagykereskedő üzletében tegnap délnél revolverrel halántékán lőtte magát. A mentők a Rókus kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt. Szigeti a gazdasági válság következtében a tönkremenés előtt állott és ez készítette az öngyilkosságra.

Álomkór egy regáti megyében. Sorocából jelentik: Sorocamegyében az utóbbi napokban járványszerűen fellépett az álmokór. A hatóságok tehetetlenek a betegséggel szemben és tegnap két ember meghalt. A bukaresti közegészségügyi miniszteriumot a veszedelemes járványról táviratilag értesítették.

Nem találták meg Gieb holttestét. Temesvárott tegnap egy rosszul értett telefonjelentés alapján az a hír terjedt el, hogy Nagybeeskereken kifogták a Bégából Gieb János temesvári műszerész hulláját. Emlékezetes, hogy Gieb János február 2-án csolnokon Román-szentmihályra indult, hogy ott telefonjavítási munkát végezzen. Rendeltetési helyére azonban nem érkezett meg, hanem eltűnt és csak az üres csolnak került meg. Máig sem lehetett megállapítani, hogy Gieb bal esetnek vagy pedig gyilkosságnak esett-e áldozatul. Hulláját a legszorgosabb kutatás ellenére sem találták meg. Nemrég a Temes-Bega szabályozási társulat, melynek Gieb alkalmazottja volt, Nagybeeskerekre telefonált, hogy nem fogták-e ki esetleg jugszóláv területen a hullát. Erre a kérdéskérdésre tegnap érkezett válasz, de mert a telefon rosszul működött, nem lehetett jól érteni és Temesvárott először azt hitték, hogy Gieb hullája Nagybeeskereken megkerült. Másodszori telefonálásra aztán az ügy tisztázódott, mert kiderült, hogy Gieb hulláját nem fogták ki Nagybeeskereken.

Méhék támadtak egy temetési me-
netre. Ipolyságról jelentik: Egy temetési menet találkozott egy parasztszékkel, melynek lovai a zászloktól és a tömegtől megvadultak és a szekeret elragadták. A lovak behorogtak a menetbe. Az emberek pánikszzerűen menekültek. A megvadult lovak felfordítottak egy kocsit, melyen méhkaptárakat szállítottak. A kaptárak összetörték és a méhek százai nekiesetek az embereknek és összesöpkezték őket. A gyászolók vörösre dagadt arccal tértek haza a temetésről.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Condacatorul prin Timisoara).

Nem kell már külföldre menni és Steglitzen szörnyülködni, vagy nem szörnyülködni. Van most már egy belföldi véres ügy is. Bukarestben történt. Színhely: egy előkelő asszony, a dúsgazdag Josefina Leonida hálo-szobája. Puhaság, drágaságok, illat, asszonyi sóvárgások sóhaja. Cselekmény: A pénzes nő kitarthatja kalapácsütésekkel csaknem szétveri fejét nőjének, aztán összeszedi a pénzt, ékszereket: amit lehet, felöltözik és elautózik. Másnap rendőrség, elfogatás, ügyészség. Az asszony kórházba kerül. Lehet, hogy fel is gyógyul. Csak éppen vak lesz az egyik szemére. Az elfolyt a szerető kalapácsütése következtében.

A szerető, a selyemfű, a harminchat éves Gaetan György sminkelten és hullámos hajával, parfümösen, előkelő nonsalánsszal beszél arról, hogy kissé elragadtatta magát és roppant sajnálja azt. A pénzt? ... Hát azt csak úgy: magával vitte. Szórakozottságából. Itt van különben nála. Nem károsított meg senkit.

— Pszichoizis az egész — mondta mosolyogva.

elő a

Nagyon könnyű és tetszetős dolog volna, felvenni a moralista pózát és süvöltő sorokban ostromozni ... kít is csak hirtelen? ... Hát a Gaetan, meg Leonida asszonyt, az autógarázstulajdonosnőt. De nem lehet, sőt nem is szabad. Ennek csak akkor volna célravezető értelme, ha csak néhány Gaetan volna a világon, de bizony a Gaetanok sokan vannak. Bukarestben talán ezer is akad belőlük és Temesvárott is és Aradon is és másutt is. Ha találkozom velük, mályen meg kell emelnem kalapom, mert a Gaetanok előkelő és befolyásos emberek és nem ajánlatos velük rosszba lenni.

Azt irtam egyszer ezeken a hasábocon, hogy Steglitzért a mai agoniz-

Sajtódélután. A gyárvárosi katolikus Erzsébet-leányklub a Gyárudvarban művészi műsorral egybekapcsolt sajtódélután rendezett. Ennek célja volt a nagyközönséggel a sajtó fontosságát megismertetni és ezzel a jó sajtó olvasóközönségét növelni. A templomi énekkar által előadott Demény-féle szerenád után Kleits József lelkész, a leányklub igazgatója megnyitó beszédet mondott, majd Kanisius Péternek, a toll apostolának, életrajzát olvasta fel. Szemlér Ferenc író, a brassói katolikus főgimnázium igazgatója tartott azután nagyszabású előadást, melyben a sajtó értékét és feladatait fejtegette. A műsort háromfelvonásos darab zárta be, melynek szereplői közül különösen Bundi Antónia és Kovács Erzsébet tűntek ki. A termet szépszámu közönség töltötte meg, amelynek sorában ott voltak a temesvári katolikus társadalom előkelőségei.

A Lloyd Taverna márciusi műsora igazi meglepetést jelent. Az igazgatóságnak sikerült leszerződtenni két Caliaist, a legjobb ekszentrikus komikus humoros akrobata duót, amely Berlin, London és az egész kontinens ünnepelt akrobata duója. Két Cymberley igazi élményszámba megy. Fellépnek Dizzi Görlöz, Elli Lys spritz-táncművésznő, Nirschy tanítványa, valamint Westend mondain táncospár. Ma este már a teljes új márciusi műsor tagjai lépnek fel.

záló társadalmi rend felelős és nem Hilda, Krantz, meg a többiek. Most is csak ezt mondhatom. A mai rendszer az oka annak, hogy vannak Josefina Leonidák, akik megalkották maguknak a Gaetanokat. A bukaresti me-renylet egy véletlenül felfakadt kelevény, amely tipikus kórképét adja a rothadó, széteső társadalomnak, a mely a mai formájában és strukturájában — ugylátszik — teljesen kiélte magát.

Gaetan különböző pózokban lefotografáltak a jelentések szerint a rendőrségen és, amint a tudósítók írják, akkor teljesen érthetővé vált, hogy miért kedvence a női budoároknak. Gaetan bizonyos fővárosi női körök — népszerű fia ez a Gaetan — meg akarják menteni a börtöntől és rávették Leonida asszonyt, hogy vonja vissza ferhelő vallomását. Ugy is lett és Leonida asszony maga gondoskodott Gaetan számára védőügyvédéről. Ma már nyilvánvaló, hogy egy nagy panama is meghúzódik a Gaetan-ügy mögött ... Szinte értelmetlen és tehetetlen mosolygással áll az ember a nagy fekély előtt, amely egyre sürűbben ontja a gennyet.

A Gaetanok pedig itt és ott és mindenütt nevetve dörzsölhetik kezüket. Bukaresti kollegájuk és vezérük

Déli

a vizsgálati fogságban nyugodt mosollyal figyeli a körülötte zajgó táncot és gondosan megborotvázkodik minden reggel. Hiszen, — amint mondotta — csupán elheveskedte magát. És a pénz? ... Nem is pszichoizis volt. Az járt neki. A különböző kijárásokért.

És az se lényeg, hogy Bukarestben történt. Megtörténhetett volna bárhol: Pesten, Bécsben, Berlinben, Párisban, vagy akár másutt is. Nagyon sokan vannak a Gaetanok és nem kevesen a Leonidák.

Birság — részletre. Budapestről jelentik: Bezzeg Huszágh főkapitány a rendőrbíraskodásban érdekes reformokat léptet életbe. Megállapítja, hogy a büntetési összegeket a békekoroknak megfelelően teljes pengő összegben kell kiszabni. A maximumis pénzbüntetés hatszáz pengő. Rendőri kihágás helyszínén ezentul a rendőr harminc pengőig kiróhat birságot. A rendelet módot ad a birságnak részletben való fizetésére is.

Egykori temesvári főpincér halála. A régi Temesvári kávéházi közönsége még jól emlékszik Tóth Kálmánra, a volt Koronaherceg-kávéház főpincérré, aki a szakma egyik leg-tiszteltetebb munkása volt. Szorgalmas, becsületes, józan életű embernek ismerték, aki valamikor gerinces tagja volt a függetlenségi pártnak is. Temesvárról Aradra került és éveken át a Hungaria-kávéház fizetőpincére, leg-utóbb pedig az ottani Lloyd-klub főpincére volt. A hatvan éves, erős termetű férfiú tegnap reggel az aradi Városi kávéházban le akart számolni a klub bérlőjével a bevételről, amikor hirtelen rosszul lett és néhány pernyi szenvedés után meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Tóth Kálmán fiatal-ember korában Budapesten kezdte szakmáját és annak idején sok előkelő közéleti személyiséget volt alkalma kiszolgálni. Előzékeny, uri modoráért mindenki becsülte.

Adomány. Egy temesvári zsidó család nyomorúságáról irtunk a napokban és adakozásra szólítottuk fel a jótékony embereket. Ujabbán egy állami nyugdíjas száz lelt adományozott erre a célra. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Emlékmű egy elhunyt diplomatanak. Londonból jelentik: Angol társadalmi körökben mozgalom indult meg, hogy az elhunyt Lichnovszky német grófnak, aki régebben Németország londoni nagykövete volt, emlékművet emeljenek.

Jégszekrények, fagyaltgépek, emaille- és aluminium konvhae-ények leszállított áron kaphatók Schertler Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

A műkoresolyázó világbajnokai. Londonból jelentik: A műkoresolyázó világbajnokságot a francia Joly-Brunet pár nyerte meg. Második lett az osztrák Scholtz-Kisser pár.

Kérjen mindenütt ingyen Amítie-bélyeget

A szombati iráskényszer. Bukarestből jelentik: A kultuszreform javaslat szenátusi tárgyalásának lassu menete miatt valószínűleg csak tíz nap alatt fogják a javaslatot megszavazhatni. Az Adeverul szerint a legközelebbi ülésen Lapedatu miniszter maga fog bizonyos módosításokat javasolni. A zsidó képviselők tegnap este foglalkoztak a kultuszjavaslattal és elhatározták, hogy támogatják Niemerower dr. főrabbinak a szombati iráskényszer elleni álláspontját. A kultuszjavaslat szenátusi bizottságának vitája során Ciorogariu nagyváradi püspök tegnap Niemerower ellen szólalt fel és kijelentette, hogy Erdélyben ilyen kedvezményt sohasem adtak meg. A bizottság többsége ezután Niemerower javaslatát elvetette.

Hírlapra

Curentul szerkesztőjét inzultálták. Bukarestből jelentik: A fővárosi lapok a legnagyobb megbotránkozás hangján írják arról, hogy Seicaru t, a Curentul szerkesztőjét, Ghica Jonel bukaresti fiatalember a szerkesztőségben inzultálta. Ghica egy hivatalos boksoló kísérletben jelent meg a szerkesztőségben és egy reávonatkozó hír miatt elégtételt kért, majd megütötte Seicarut. A támadót tegnap elféllították a rendőrségen, utána pedig szabadlábra helyezték. A Curentul legújabb számában Seicaru elbádjja, hogy Ghica jóbarátja volt Gaetan-nak és a Curentulban megjelent, Gaetan támadó cikk miatt követte el az inzultust.

Felhívás a hölgyekhez!

Szabászati tanfolyam.

Sok pénzt takarít meg, ha ruháit maga készítheti. Ezt akkor teheti, ha az általam készített törv. védett **büvészszabást** bírja, amelynek segítségével önmaga készíthet kabátot, kosztümöt, bluzt, ruhát, pongyolát, gyermekruhát stb. anélkül, hogy a szabászati rajzot ismerné. Néhány óra alatt megtanulhatja a szabást a legkisebb gyermekruhától a legerősebb hölgy toalettjéig.

Temesvárott a tanfolyamok minden hétfőn kezdődnek délután 5-7 óráig és 7-9 óráig

Krémer Gáspárné

nőidivat szabászati iskolájában III, Str. Romulus (Hattyu-u.) 12.

Vidéken is rendez tanfolyamokat, melyek megtartásáról időnkint és helyenként adnak értesítést. 502

A tanfolyamok díja a tabellával együtt 600 lel.

Művészet

Zenebarátok

estélye a Tiszti Kaszinóban

Temesvár, márc. 6.

A Zenebarátok tegnapi estélyén Mozart C-moll hangversenyét adta elő Kardos Magda zongoraművész. Bemutatkozása minden várakozást föltűnelt. Olyan előadónót ismerünk meg benne, ki méltán interpretálhatná bárhol a nagy zeneköltő szellemét. Brilláns technikája, ideális billentyűvérese nyomán karesnivalvek föl a mozarti költészet virágai, szindusan tűndököltek erőteljes és mégis bársonyos értelmezésében. Valóságos esoda volt ez azon a csapásszámaménő zongorán, amely kekkötője volt tegnap este a zenekari való összműködésnek. A művész heroikus magatartása segítette át a közönséget azokon a disszonanciákon, melyek szükségképen támadtak így a zenekar, főleg a fuvások és zongora között. Dvorák E-moll szimfóniájánál már zavartalan volt gyönyörűségünk. Neubauser Gida karmester frissen, erőteljesen juttatta érvényre a négy tétel különböző szépségeit a zenekar átgondolt előadásában. Különösen a második tételben élveztük a vonások sima finomságát, viszont a befejező tétel dinamikai fokozásai a harmadik számként hatalmas erővel előadott Tannhäuser-nyitány erőről és készségről tett tanúságot. Hangverseny után meghívott vendégek jelenlétében tea volt. A Zenebarátok Társasága üdvözölte az itt időző Gavanescul hadtestparancsnokokat. Szana Zsigmond elnök köszöntő szavai után Gavanescul hadtestparancsnok elismeréssel üdvözölte a Zenebarátok Társaságának kulturális munkáját és kiemelte Neubauser Gida karnagy érdeműs tevékenységét.

Prosteanu hegedűművész bucsuhangversenye. Március kilencedikén este kilenc órakor tartja bucsuhangversenyét Temesvárott Prosteanu hegedűművész, aki legutóbb rendezett Paganini-estijével nagy sikert aratott. Ezúttal Paganini művein kívül saját szerzeményű Madárcsicsérgés című műve, ezenkívül egy doinája, továbbá a zsidóság esodálatos szépségű halotti éneke, a Kol-Nidra szerepel. A zongorakíséretet Tolnay Béla zenetanár látja el. Jegyek elővételben a Bánát hangversenyirodában kaphatók.

Elhalasztott zongorahangverseny. Karl Heinz Schuller hat éves esodagyermek zongorahangversenyét, melyet vasárnap kellett volna megtartani, közbejött akadályok miatt következő vasárnapra, vagyis március tizenegyedikére halasztották. A kis művész Beethoven, Schumann, Chopin, Grieg műveiből ad elő. Minden felnőtt ingyen hozhat magával egy gyermeket a hangversenyre. Tanuló-jegyek husz leies árban kaphatók. Jegyek elővételben az Occident hangversenyirodában.

Mulatság

A Gloria táncestélye. A Gloria motorkerékpár egyesület március tizedikén este a Gyárudvar helyiségeiben különböző szórakozásokkal egybekötött táncmulatságot rendez, amelyen a zenét a temesvári ötödik vadászrezred zenekara szolgáltatja. A mulatság jövedelme jótékony célt szolgál. Jegyek ötven leies árban már most kaphatók a Belvárosban Lambert Nándor cégnél Városház-utca 8. szám alatt.

Sondino fegyverszünetet kér. A nikaraguai felkelők tábornoka parlamentár útján fegyverszünetet kért az Egyesült Államok csapataitól, hogy résztvehessen a temesvári zsidó ifjuság március 10-diki jelmezes pürimbálján. A Tiszti Kaszinóban már most nagyszabású előkészületek folynak, hogy Sondino és a közönség minél kellemesebben töltsék el idejét.

Színház

Szerelem rózsái

A magyar színház szezonnyitása

Temesvár, március 7.

Galetta Ferenc, miután beigazolta, hogy elsőrendű színész, tanúbizonyosságot tett róla, hogy darabot is tud írni. Az intelligens színész nagyon könnyen esik kísértésbe, hogy ne csak mint aktor mások elképzeléseinek adjon életet a színpadon, hanem ő maga is beálljon azok sorába, aki a színpad, a festett világ számára írjon és alkosson. Galettának ez a mostani nem első irányu kísérlete. Évek előtt már bemutatták egy operettjét, mely szép sikert aratott. Amint akkori darabja nem az irodalmi örökérvényesség számára íródott, úgy nincsenek ilyen pretenziói mostani műve számára sem, amelyet énekes és táncos revünek nevez. Nem nagyigényű munka: egy estén át szórakoztatni, mulattatni akar és ezt a célját a legteljesebben eléri. Témáját Jókai Mórnak A szerelem rózsái című elbeszéléséből kölcsönözte, amelyet két felvonásban és tizenkét képben dolgozott fel. A téma maga nem is fontos, elismerül a dalok, a táncok, a látványosságok, a revü minden rekvizitumának tömkelegében. A novellát Galetta színe alkalmazta, társul vette magamellé Csányi Mátyást, aki nemcsak kiváló karmester, hanem igen képzett zenész és invenciós zeneszerző is. A zene összeállításával ügyes hangszerelesséval nagyszerű munkát végzett. A táncokat szintén színházi befentes, Déry Jenő, tanította be és így valóban házi szerzeményt mutatott be a társulat.

A szereplők talán még nagyobb ambícióval játszottak, hiszen arról volt

szó, hogy saját sikerükkel kollegáik szerzeményét is sikerre vigyék. Lengyel Irén hódító volt ifju szépségében és elragadó énekével. Betegh Béby temperamentumosan táncolt és szépen énekelt. A humorról bőven gondoskodott Győző Alfréd, ez az izig vérig művészember. Déry és Szendrey Misi boszorkányosan ügyes táncprodukcióikkal ragadták nem egyszer nyitászini tapsra a közönséget. A görők kedvesek és dekoratívok voltak. A végére hagytuk Galetta Ferencet, aki úgy játszott és úgy énekelt, ahogyan művész játszik és énekel, mikor saját szerzeményéről van szó. Ennél nagyobb dicséretet nem mondhatunk. A rendezésért az elismerés szintén őt illeti. Csányi kitűnően vezényelte a zenekart.

Minden lokális előnye mellett is, hogy temesvári szerző revüjével nyitották meg az első magyar szezon az ujonnan felépített színházban, az a jogosultnak látszó szemrehányás érhetné az igazgatóságot, hogy megnyitó előadásnak nem klasszikus magyar darabot választott. A szemrehányás mindenestre jogosult, de az a körülmény, hogy hivatalosan a színházat még nem nyitották meg, meggondolásra kellett, hogy késztesse az igazgatót. Reméljük hogy belátható időn belül a magyarság is kivetheti részét az ünnepélyes megnyitás örömeiből. Egyelőre rövid időre folytatódik a színházteremben megkezdett magyar színi idény a színházban és szeretnők hinni, hogy a közönség ezuttal teljesíteni fogja a nehéz viszonyok ellenére is kötelességét a magyar színikultúrával szemben.

epizód szerepek másodrendűségét a derék műkedvelőknek nem láttuk. Csak kisebb és nagyobb szerepek voltak, melyeket a szereplők egyforma ambícióval, egyforma kedvvel játszottak. A nagyszerű együttesből így is kivált Faragó Erna és Udiczky Lyubica, akik a két női főszerepet játszották. Udiczky Lyubica olyan temperamentumosan játszott, énektudásának és szépségének olyan lebilineselő arzenáljával vonult fel, hogy azt bármelyik hivatásos szubrett megirigyelhetné. Kohnlechner Gizi, Rosenzweig Irénke és a többiek is mind osztoztak az őszinte sikerben. A szereplőkön kívül a szerzőket is a függöny elé hívta a tapsokkal nem fukarkodó közönség.

Heti műsor.

Szerdán este félkilenc órakor: Szerelem rózsái.

Csütörtök: Román előadás.

Pénteken este félkilenc órakor: Fecskefészek.

Szombaton délután félöt órakor: A peleskei notárius.

Szombat este félkilencor: Fecskefészek.

Vasárnap délután háromkor: Muzikus Ferkó.

Vasárnap délután hatkor: Hotel Napoleon.

Vasárnap este kilencor: Szerelem rózsái.

Értesítés

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy gyarmatáru nagykereskedéssel kapcsolatban

detail-osztályt

létesíttem, ezáltal a közönségnek alkalma nyílik házi szükségletét a legjobb minőségben a legolcsóbban beszerezni.

Ajánlom a n. é. közönségnek, hogy egy próbabevásárlással fentiekéről meggyőződni sziveskedjék. Teljes tisztelettel

Tel. 13-73.

SUGÁR ÁKOS

Tel. 13-73.

Temesvár-Józsefváros, Str. Gou. Poch (Fröbi-u.) 48. szám.

Közgazdaság

Nem kontingentáltak az átutalási összegeket. Olyan hírek terjedtek el, mintha a pénzügyminiszterium legújabb rendeletével, mely a devizakiutaló hivatalhoz intézett kontingentálta volna az átutalásra kerülő devizákat olyképpen, hogy naponta három millió leinél nagyobb összeget ne lehessen átutalni. Érdeklődünk Dobrovicescu Sztamatiénál, a temesvári Banca Natională- fiók igazgatójánál, aki kijelentette, hogy a devizaátutalások összeszerelt kontingentálásáról szó sincsen. Az átutalási engedélyek megadása a devizahivatalok vezetőinek diszkrecionális joga.

Százmillió kár a cseh bányásztrájk miatt. Pozsonyból jelentik: Megirtuk, hogy Handlován ezernyolcszáz bányász sztrájkba lépett. A bányatulajdonosok kijelentették, hogy amennyiben hétfőn a munkások nem kezdenek dolgozni, úgy valamennyitket kizárják. Minthogy ennek a bányászok nem akarták magukat kiténi, hétfőn valamennyien munkába állottak. A béremelés iránti tárgyalásokat azonban folytatni akarják. Brűben és a cseh szénvidék többi helyén is beveződött a sztrájk. Itt azonban a munkásságnak sikerült némi bérjavítást elérnie. A kár, amit a sztrájk munkabérvesztésében és a termelésben okozott százmillió cseh koronánál többet tesz ki.

Csehszlovákia bankjegyforgalma. Pozsonyból jelentik: A csehszlovák Nemzeti Bank kimutatása szerint az utóbbi időben a pénzszükséglet fokozódott. A bankjegyforgalom az elmúlt héten 645 millió cseh koronával emelkedett, tehát hatvan millióval nagyobb összeggel, mint az elmúlt év megfelelő idejében. A bankjegyforgalom idén március elején 7075 millióra rugott és így 158 millióval nagyobb, mint tavaly ebben az időben. A csehszlovák Nemzeti Bank egész tőkebefektetése 98 millióra zsugorodott össze az elmúlt év megfelelő idejének 133 milliójával szemben.

Ön megfiatalítva érzi magát

ha bus helyett a kiváló minőségű főzelék, befőtt, gyümölcsz (Jam), lekvár (Marmelade)

M. M. konzerveket

fogyaszja, amelyek még rövid ideig rendkívül olcsó árban beszerezhetők

Belváros, Str. Avram Iancu (Takarékpénztár-u.) 4. sz. a.

523

Primăria municipiului Timișoara

No. I. 6428/1928.

Publicațiune de concurs

Pentru ocuparea postului de dactilografă la Primăria Municipiului Timișoara se publică concurs.

Reflectantele își vor înainta cererile până la 20 Martie 1928 la Primăria municipiului, însoțite de actul de naștere, certificat medical, certificatul școlar (cel puțin 4 cl. medii), certificatul de moralitate, declarație de limbi ce cunoaște și certificatul de cetățenie.

Numirea se va face pe baza unui examen de scris la mașină.

Retribuțiunile acestui post sunt cele prevăzute în buget pt. impiegt stagiar cl. III. (12/v)

Timișoara, la 29 Febr. 1928.

Prima: Secretar:

dr. Georgevici m.p. dr. Sagovici m.p.

Pentru conformitate:

dr. Crismariu m.p. șef de serviciu

Anya és fiu harcra a háboru előtti üzlet miatt, amelyet a hadbavonult fiu helyett özvegy anyja vezetett

Temesvár, márc. 7.

A temesvári ítélőtábla előtt egy szürke polgári per keretében tegnap anya és fiu állott egymással szemközt. Stóhr Ferenc jómódu tulajdonosa volt a legszebb lugosi férfidivat- és cipőkereskedésnek. És az maradt 1915 januárjáig, amikor hadbavonult. Küzdött a galíciai fronttól egészen az olasz lövészárkokig. Időközben édesanyja, özvegy Stóhr Józsefné, aki még békében hasonló üzlettel rendelkezett és féligmeddig konkurrens volt fiának, vette át a hadbavonult Stóhr Ferenc üzletének vezetését. Amikor anyja átvette az üzletet, 1915 január elején, árukkal tele üzletet talált és nem volt nehéz forgalmat csinálni. Négy hosszú évet küzdött Stóhr Ferenc különböző frontokon, amikor 1918 november elején hazakerült Lugosra.

Az egykor virágzó üzletet és áru-raktárt üresen találta, amikor pedig anyjától a lefolyt négy év üzleti eredményéről elszámolást kért, ez hallani sem akart erről.

Stóhr Ferencet, akit a háboru fizikailag amúgy is tönkretett, az anyjával folytatott küzdelem még jobban elkeserített és ivásnak adta magát. Amikor az ital miatt végszükségbe jutott — írja Stóhr keresetében — édesanyja egyszer borközi állapotát arra használta fel, hogy nyilatkozatot íratott vele alá, mely szerint huszonnyolcezer korona ellenében minden további igényéről lemond. Stóhr a nyilatkozat aláírása után a huszonnyolcezer koronát fel is vette. Ezután anyja gondnokság alá helyezette, két év után azonban megszüntették a gondnokságot. Ekkor számadási pert indított Stóhr Ferenc a lugosi törvényszéken édesanyja ellen, amely perben arra kérte kötelezni anyját, hogy számoljon el vele, továbbá kötelezze a törvényszék anyját kilencszáznegyvenkétezer korona megfizetésére, mint olyan összegre, amely az üzlete árúinak értékesítéséből őt illette meg.

A lugosi törvényszék előtt az anya előadta, hogy ő a fiával megegyezett, felmutatta a nyilatkozatot és a nyugtát a huszonnyolcezer korona felvételéről, mire a törvényszék Stóhr Ferencet keresetével elutasította.

Rendkívül érdekes volt Marta Sándor dr. táblai főnök vezetésével tegnap megtartott felebbezési tárgyalás. Stóhr Ferenc képviseletében Valeanu Aurél dr. szenátor jelent meg, míg az anyját Jucu János dr. lugosi ügyvéd, a szörényi nemzeti parasztpárti szervezet elnöke képviselte. Valeanu dr. előadta, hogy Stóhr Ferenc nem volt beszámítható állapotban, amikor a nyilatkozatot aláírta és a huszonnyolcezer koronát elfogadta, mert józan és ép észnél levő emberről aligha tételezhető fel, hogy aláírjon ilyen nyilatkozatot. Éles szavakban bírálta Valeanu dr. az anyának fiával szemben tanúsított eljárását, amelyet a rideg üzleti szellem vezérelt.

Kérte a táblát, hogy rendelje el a bizonyítási eljárást arra nézve,

hogy Stóhr Ferenc akkor, amikor a szóban forgó nyilatkozatot aláírta, nem volt elhatározási képességének birtokában.

amelyre a bizonytságot egyébként maga az anya szolgáltatja, amikor közvetlenül azután gondnokság alá helyeztette fiát. Jucu János dr. kérte a

törvényszék ítéletének helybenhagyását. A tábla Valeanu dr. kérésének helytadott és elrendelte a bizonyítási eljárást annak a megállapítására, hogy Stóhr Ferenc elhatározási képességének teljes birtokában volt-e akkor, amikor a végkielégítésről szóló nyilatkozatot aláírta.

Szombafig szünetel az ügyészségi kihallgatás a Szerb Takarékpénztár ügyében

Temesvár, március 7.

A temesvári ügyészség Seciureanu vezetőügyésszel az élén folytatja a büntető nyomozást a Temesvári Szerb Takarékpénztár bukása ügyében. Az ügyészség tegnap délelőtre felidézte Schönheim Péter és Manoilescu Emil volt bankigazgatókat, valamint Schönbereget. Ede gyárost és Schönbereget Ignác devizort, újabb kihallgatásukra azonban nem került a sor. Az ügyészség egyelőre az üzleti könyvek és a könyvszakértő jelentésének tüzetesebb tanulmányozására szorítkozik. Az eddig újabb eszközölt kihallgatások után, amennyiben arra szükség mutatkozik, legfeljebb szombaton hallgatja még ki az ügyészség Schön-

heimot, Manoilescut és a két Schönbeget. Mindanegyen eddigi kihallgatásuk során az egyes üzleti tételekről adtak felvilágosítást és kijelentették, hogy közvetlenül nem folytak be a Szerb Takarékpénztár ügymenetébe mert azzal csak üzleti összefüggésben állottak. Az ügyészség most más irányban is folytatja a nyomozást és esetleg sor kerül az összes igazgatósági tagok kihallgatására is. A temesvári törvényszék ma délelőtt tárgyalja Prekajszyk Paja és az idősebbik Gavrilovics letartóztatási ügyét, valamint az ügyészség részéről Gavrilovics Gorjo szabaddalra helyezése ellen beadott felebbezést.

Önkényes adózás

ügyében a törvényszék megsemmisítette a felebbezési bizottság döntését

Temesvár, március 6.

A temesvári törvényszéknek Radu Timot főelnök elnökle mellett működő tanácsa Feiler János táblabíró részvételével tegnap igen érdekes adópanasz foglalkozott. Tamáskovics Gyula nagyszámi gyógyszerész az adókövető bizottság az elmúlt évre nyolevanezer lei adóalap után adóztatta meg, dacára annak, hogy 1926-ban csupán huszonnégyezer lei volt az adózási alap. A kivétel ellen Tamáskovics a felebbezési bizottsághoz fordult, ahol

bemutatta a nagyszámi adóhivatal által is lepecsételt üzleti könyvét, amelyben napi jövedelme szerepelt és amelyből kitetszett, hogy a gyógyszerész a legminimálisabb jövedelmet hozza.

A felebbezési bizottság azonban nem fogadta el a jövedelemnek ezt a kézenfekvő bizonyítékát és más gyógyszerész jövedelmével történt összehasonlítás alapján állapította meg a nyolevanezer leies adóalapot. A hatá-

rozat ellen Tamáskovics a temesvári törvényszékhez fordult, amely tegnap tárgyalta az ügyet. Feld Kálmán dr. ügyvéd felszólalása után a törvényszék magává vette a felhozott érveket és kimondta, hogy a felebbezési bizottság

szabálytalanul járt el, amikor nem vette figyelembe a napi bevételt tartalmazó hiteles üzleti könyvet, a bizottságnak nem állott módjában annak igazoló adatait mellőzni és önkényes összehasonlítás alapján kivetni az adót,

mert a napi bevételt tartalmazó üzleti könyv mellőzése komoly ok nem volt. Megállapította a törvényszék azt is, hogy a gyógyszerész kis jövedelmet hoz a vételára is csupán tizenkilencezer lei volt. Ezen indokok alapján a törvényszék feloldotta a felebbezési bizottság határozatát és új adómegállapításra utasította. A törvényszék ezzel a döntéssel világosan ellenszegült a Nedeanu pénzügyigazgató által inaugurált kíméletlen adókövetési rendszernek.

A bánsági szocialisták résztvettek a nemzeti parasztpárt temesi tagozatának kongresszusán

Temesvár, március 7.

A nemzeti parasztpárti temesmegyei tagozata tegnap tartotta évi kongresszusát Bocu Szevér elnökle mellett. A kongresszuson megjelentek a temesi tagozatok elnökei, számos párt tag, míg a szörényi szervezetet pedig Jucu János dr. képviselő, a tagozat elnöke, a krassói szervezetet pedig Gáspár Mihály képviselő tagozat-

ti elnök képviselte. A kongresszus során elsőnek Bocu Szevér számolt be a jelenlegi belpolitikai helyzetről. A napirenden levő tárgysorozat letárgyalása után

leleke ünneplésben részesítették Bocu Szevért abból az alkalmából, hogy a kamarában gerinces felszólalásával védte a párt igazát, amiért ki is zárták a kamara üléséről.

A kongresszuson megjelent Gabriel József volt szenátor is a szociáldemokraták képviseletében és felszólalásában hangsúlyozta, hogy a szociáldemokrata párt a két év előtt megtartott községi választások során a nemzeti parasztpárt mellett győzött és most újból melléje szegődött fegyvertársnak. Ismét győzni kell, hogy a jelenlegi kormányzati rendszer végre gyökeres változáson menjen át, ami csak úgy érhető el, ha a nemzeti parasztpárt veszi át az ország kormányzását. A kongresszus megbízásából Bocu Szevér a következő táviratot küldötte a régenstanácsnak:

A nemzeti parasztpárt temesmegyei tagozatának március hatodikán Temesvárott megtartott kongresszusa tiltakozik Vaida Sándornak és Bocu Szevérnek, a megye választott képviselőjének a parlament üléséről történő kizárása miatt. Tiszteletteljesen kéri a régenstanácsot,

ne adjon újabb haladékot a liberális párt kormányának, hanem távolítsa el helyéről és bizza meg Maniu Gyulát, valamint a nemzeti parasztpártot a kormányalakítással.

hogy végre az új kormány helyrehozza azokat a hibákat és törvénytelenégeket, amelyek az ország népét már tíz éve érik.

A kongresszus továbbá elhatározta, hogy a március tizennyolcadikán Bukarestben tartandó kongresszuson száz taggal képviselteti magát. A gyűlést délben társasbéd követte a Ferdinánd télikertjében, amelyen több felszólalás hangzott el. Feltűnést keltett, hogy a kongresszuson a nemzeti parasztpárt temesi tagozatának néhány ismert tagja nem vett részt. Bocu Szevér kijelentése szerint a gyulafehérvári nagygyűlést április vége felé tartják meg.

Temesvári orvosok

a magánbiztosító egyesület ellen

Temesvár, márc. 7.

Az Országos Orvosszövetség temesvári és Temes-torontáli fiókegyesülete az 1928 március 4-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangulag azonosította magát elnökének, Gábor Liviusz drnak a Temesvárott alakulni akaró magánbetegbiztosító egyesülettel szemben tanúsított méltó magatartásával, mivel az orvosok általános meggyőződése az, hogy ezen biztosító egyesület alapítása nem felel meg sem a város lakossága érdekeinek, sem pedig az orvosi kar általános érdekeinek. Ezen okokból a rendkívüli közgyűlés egyhangulag kijelentette, hogy ezen magánbiztosító egyesület megállapítása ellen állást foglal és azt teljes egészében visszautasítja. Az Orvosszövetség, az orvosoknak ez ügyben írásban adott, egyenként aláírt nyilatkozataira támaszkodva, teljes bizalmat szavazott meg továbbra is ugy elnökének, mint a szövetség választmányának, kik az eddigi tárgyalásokat vezették és ugy a szövetség, mint az orvosok érdekeit ez ügyben védelmezték. Az Orvosszövetség az ügyben további vitát nem folytat és a maga részéről az ügyet befejezettek tekintti. A fent említett közgyűlés megbízásából: Dr. Gábor s. k. elnök, dr. Major s. k. titkár, dr. Joseph s. k., dr. Teleguti s. k., dr. Krausz Béla s. k., ezen komüniké közvételével megbízott bizottság tagjai.

3 szobás lakás

és egy nagy pince raktár
Belvárosban

azonnalra kiadó

Bővebbet a kiadóban. (624)

Bámulatoros olcsó

butorokat készít kedvező fizetési
feltételek mellett

Dóczy Árpád

Timișoara—Rónac,
Strada Dr. Marinescu 10.
(Allami iskola mellett) (425)

Hollandi piros ribizke

(ugynevezett hollandische rote, bőven termő, órlási bogycók) 3000 darab, kultivált, kétéves tövek, erőteljes hajtásokkal, darabonként és nagyobb tételekben kaphatók Niemetz csodítómegezőből, Korona-utca 25, 3 as villamos végállomásánál. 621

Megfiatalítja

arcát, ha őszülő haját „Amerikai hajfesték”-kel eredeti színűvé változtatja. Nem piszkít! Nem kopik le! — Árja utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Főterakat: CSASZAR-patika, T.-Mureș, Timișoara Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

Hírek

Rádupláz

a majompörre az az eset, mely most foglalkoztatja az amerikai bíróságokat. Miután a majom, mint az emberiség állítólagos őse lekerült a vádlottak padjáról, most egy kutyát ültettek helyére, »akik« gyilkossággal vádolnak. A Kentucky államban fekvő Mount Sterlingből érkezett jelenítés szerint az ottani kerületi bíróságon, mint felebbviteli hatóság előtt, megkezdődött »Kaiser Bill«-nek, a gyilkossággal vádolt rendőr-kutyának második tárgyalása. A kutyát azzal vádolják, hogy harminc juhot megölt. A megyei bíróság komoly tárgyalás és számos tanu felvonultatása után a kutyát halálra ítélte. Mrs. Henry Gay a kutya gazdája, aki számos millió boldog tulajdonosa, kijelentette, hogy az utolsó centjét is rá fogja költeni, ha kell, de a kutyáját nem engedi kivégezni. Bridges Whiteot, a környék egyik leghíresebb ügyvédjét szerződtette kutyája védelmére. Az ügyvéd véleménye szerint a kutya magántulajdon és mint ilyen nem lehet felelősségre vonni semmi fele tetteért. Tiltja ezt úgy az Egyesült Államok, mint Kentucky-állam alkotmánya. W. C. Hamilton ügyész ezzel szemben azt állítja, hogy a kutyát éppen úgy lehet, sőt kell is felelősségre vonni tetteért, mint az embereket. Mrs. Gaynek minden reménye abban van, hogy nem lehet összcállítani esküdtzseket a kutya tárgyalására, mert mindenki a környéken egyformán jól ismeri az esetet, amely annak idején igen nagy szenzáció volt. A jelen pillanatban a kutya 300 dollár biztosíték ellenében szabadon van. Feje fölött lóg az ítélet, aminek a végrehajtását a felebbviteli bíróság döntéséig felfüggesztették. Egyelőre a Gay-ház udvarán megláncolva tartják a kutyát, amint a bíróság elrendelte. Mrs. Gay kijelentette, hogy esetleg a legfelsőbb szövetségi bíróságig viszi az ügyet, ha a kerületi bíróság nem változtatná meg a megyei bíróság döntését.

— **Gavanesoul hadtestparancsnok ma este elutazik Temesvárról.** Értesülésünk szerint Gavanesoul tábornok hadtestparancsnok ma este elutazik Temesvárról és visszatér Nagyszebenbe.

— **Argetoianu miniszter gyásza.** Bukarestből jelentik: A r g e t o i a n u földművelésügyi miniszter atyja elhunytára való tekintettel tíz napi szabadságot kapott. Távollétében I n e u l e t miniszter látja el a földművelésügyi miniszter teendőit.

— **Elkobzott prágai magyar lap.** Prágából jelentik: Az ügyészség elkobozta a Prágai Magyar Hírlap keddi számát, amelyben Bethlen István magyar miniszterelnök legutóbbi beszédét közölte. A cenzura Locarnóra, Szentgotthardra és Elzászra vonatkozó kitételeket kifogásolta. Érdekes, hogy ugyanakkor a Prager Tagblatt teljes egészében lehozta a beszédet. A Narodni Politika megállapítja, hogy Bethlen beszédében a prágai javaslatokat visszautasítja.

— **Tizennygy millió lei a nagyváradi károsultaknak.** Bukarestből jelentik: B r a t i a n u Vintila miniszterelnök ma írta alá azt a minisztertanácsi naplót amely a nagyváradi rombolások károsultjainak tizennygy millió lei kártérítést utalt ki. Az összeget a nagyváradi hatóságok rendelkezésére bocsátják szétosztás végett. A kifizetés még e hét folyamán megtörténik.

Románia aranyát

a gabona képezi — mondotta a miniszterelnök

Bukarest, március 7.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen napirend előtt Portocala Radu képviselő Braila külvárosainak biztonsága érdekében rendszabályokat sürgetett. Florea Janos az ecesdi lap ármentesítő társaság felosztatását követelte, mert az nem teljesíti kötelességét. Joa n i t e s c u D. R. a Seicaru elleni támadást tette szóvá és a sajtó fokozottabb védelmét követeli. A napirendre áttérve a kamara folytatta a gabonaneműek osztályozásáról szóló javaslat vitáját. B r a t i a n u Vintila miniszterelnök mondott nagyszabású beszédet, amelynek elején jelezte, hogy a családi gyász miatt távollevő Argetoianu földművelésügyi miniszter helyett ő szólal fel. Reámutatott a javaslat fontosságára és az agrárreformmal való szoros összefüggésére. A javaslat a mezőgazdasági kincsek értékesítésének második fázisát jelenti. Az agrárreformnak inkább nemzeti és szociális jellege volt, ez a javaslat pedig agrrikulturális szempontból fontos. Nagyobb súlyt kell majd helyezni a föld termékeinek értékesítésére. A többi állam is ellenőrzés alá vette a gabonatermékek értékesítését. Az osztályozás szükséges a szállítás céljából is, amelyet könnyíteni fognak az állomásokon felépített gabonarakartárak igénybevételeivel.

A külföld tudja — mondotta Bratiano —, hogy a mi aranyunk a gabona és támogatni fog bennünket a szükséges anyagiakkal. Támadta ezután a nemzeti parasztpárt magatartását, amely tíz év óta bizonyítja, hogy nem ismeri Románia szükségleteit és a parasztságot. Kötelezett séget vállal a liberális párt nevében, hogy ezt a reformot teljes mértékben vegre fogják hajtani. A többség zajos tapsal fogadta a miniszterelnök beszédét, amely után a kamara a javaslatot általánosságban megszavazta és kezdetét vette a részletes vita.

— **Véglegesített tanár.** Bukarestből jelentik: A régenstanács a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Halarevici Aurélt, a temesvári román-német állami gimnázium tanárát ezen állásában véglegesítette.

— **A házasság legyen felbonthatatlan.** Budapestről jelentik: Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök most adta ki bőjtői pástorlevelét, amelyben a polgári házasságról szóló törvény revízióját sürgeti. Azonkívül követeli a házasság felbonthatatlanságának törvénybe való iktatását.

— **A stabilizációs kölcsön.** Párisból táviratozzák: A Journal értesülése szerint a francia bank egyik megbízottja a napokban Newyorkba utazik, hogy a Federale Reserwe bank kormányzójával Stronggal, a román stabilizációs kölcsön ügyében tárgyalásokat folytasson.

— **Elkobozták Argetoianu szalonkocsiját.** Bukarestből jelentik: A Lupata értesülése szerint azt a szalonkocsit, amelyben Argetoianu földművelésügyi miniszter atyja ravatalához Bécsbe utazott, a magyar hatóságok elkobozták és egy másik kocsiba ültették a minisztert. Az elkobzás oka az, hogy ezt a szalonkocsit kiküldött bizottság vizsgálja meg, vajjon nem tartozik-e a román csapatok által a magyarországi megszállás alkalmával elvitt vasuti anyaghoz. A bukaresti kormány tiltakozó jegyzéket intézett Budapestre egyik tagja ellen elköveztett udvariatlan magatartás miatt.

Kérjen mindenütt innen
Amitié-bélsveget

— **Látta-e már Temesvárt Tükörben?** Jávor József és Ráth Károly szellemes albuma közelebről megjelenik. Fényképekben, rajzokban mutatja be ez a könyv a mai Temesvárt. Temesvár szép asszonyainak, leányainak gyermekeinek és nevezetességeinek ötletes panorámája a pompás kiállítású nívós kötet.

— **Egymillió lei titokzatos eltűnése.** Brailából jelentik: A brailai pénzügyigazgatóság rovancsolás alkalmával egy millió lei hiányt fedeztek fel. A pénztárt M a r g a r i t e s c u nevű tisztviselő kezelte, aki azt állítja, hogy csupán téves pénzmanipuláció folytán adódhatott elő a hiány. A tisztviselőt, mintán az egy millió leire biztosítékot adott, nem fűggesztették fel, hanem továbbra is szolgálatot teljesít.

— **Dühöng a mexikói vallásháború.** Mexikóból táviratozzák: A katolikus felkelők és a kormánycsapatok között újabb harcok folytak le. Fresno városka közelében a két ellenfél ismét erős harcot vívott. A hivatalos jelentések szerint a felkelők hetvenöt, a kormánypárti csapatok pedig négy halottnal veszítettek.

— **Püspökké neveztek ki egy tüzértisztet.** A francia tüzértisztnek egy kiváló tisztjét, akinek nevét a világháború folyamán négy alkalommal külföldön megehitte a vezérkari hadijelentés, ajaccio-i püspökké neveztek ki. Az új püspök neve Jean R o d i e. A püspök a hírneves párisi politechnikumot végezte, majd a tüzértiszt tanfolyamot és mint tiszt került Hátsó Indiába. Ott nyerte papi kiképzését, majd visszatért Párisba a Saint Sulpice szemináriumba és 1920-ban pappá szentelték. Természet-tudományos munká kodását ezután is folytatta és csak nemrég is előadást tartott a toulouási garnizon tisztjeinek az Einstein-elméletéről.

— **A selyemfű katonaszökevény is volt.** Bukarestből jelentik: G a e t a n György rablógyilkossági kísérlete, amelynek szenvedő hőse L e o n i d a Jozefina asszony, most már a katonai hatóságokat is érdekli. Ugyanis a tizedik brailai hadosztályparancsnokság is letartóztatási parancsot adott ki Gaetan ellen, mert beigazolódott, hogy katonaszökevény.

— **Keresztretjévényajság megjelent.** Kapható minden újságelárusító helyen. Ára 12 lei.

— **Csőd egy zombolyai gyár ellen.** A temesvári törvényszék tegnap a zombolyai B é b é cipőgyár ellen elrendelte a csődöt. A gyárnak egy milliónál több a passzívája és vagyona mindössze négyszázötvenezer lei. Tömeggyűlést hívott össze a zombolyai üggyvéd, helyettesül H o r v á t h Béla dr. rendelték ki. A követelések bejelentésének határideje április 18.

— **Magyarország nem igényli a volt erdélyi bankfiókok épületeit.** Budapestről jelentik: A Magyar Távirati iroda azzal a hírrel kapcsolatban, amely a Déli Hírlapban is napvilágot látott, hogy a Magyar Nemzeti Bank az erdélyi volt osztrák-magyar bankfiókok tulajdonjogáért perli a román kincstárt, felhatalmazást nyert annak a közlésére, hogy erről szó sincsen. Ezeknek az épületeknek a sorsa az osztrák-magyar bank felszámolása és vagyonának likvidálása alkalmával teljes elintézését nyert.

— **A Royal-kávéház márciusi műsora.** A Royal-kávéház vezetősége március hónapra nagyszabású műsorról gondoskodott. A műsor fénypontja Prittel Fay a volt orosz cár egykori udvari színésze, aki számos uralkodó kitüntetésével díszeskedhetik. Rajta kívül felépnek még a bécsi Tabarinból a Lafort zsonglór csoport, Mira Mella kiváló román és német énekesnő, Helena Jonescu, Dolores de Gabren és Ritta Augustin primaballerinák, Margo Loren és Lola Mica ekszcentrikus táncosnők, akik valamennyien világvárosi műsorral jönnek. A Royal-kávéház műsora esténként féltizenegykor kezdődik.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkell mesebb otthon
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Külföldi házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás,
szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előz tes szoba-meg-
rendeles ajánlatos. (363)

WEISZ és GÖTTER

„KÜHNE“ géplerakat

TIMISOARA Str. B atianu (Uri-u.) 1a

Bánati képviselő: az „Eber“-típus
igásekékben
Gebrüder Eberhard, Ulm aJd
ekegyárból.

A Deutsch-Donauländischen Waren-
austausch A.-G.
e'adási helye Temesvárott.

Vetőgépek Eber-ekék Szénakaszálók
Morzsolók Kötők

Nagy raktár kaszálók és kötők
tartalékarszeiből

A Niemetz-kert

parcellázása

Mindazok, kik parcellákat előjegyeztek, szíveskedjenek e hó 15-ig Alföldi Géza dr. ügyvéd, csödtöm ggonáknál jelentkezni (Belv., Lenau-tér 1, Eisenstatter-ház.) További előjegyzésekefogatd tanak

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményesen részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében avonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag etűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Hosszu bizonyítványokkal azonnalra keresek szabaleányt. Cim a kiadóban.

Egy kovács és egy bognár segéd felvételik. Cim a kiadóban. (405)

Élém í szabaleányt keresek hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóban.

Keresünk volt vasutast, ki a kalkulációban is jártas, azonnali belépésre. Jelentkezhetni írásbeli ajánlattal: „Rapid“ szállítási vállalatnál, Belváros Strada Eugen Savoya 18. (625)

Allást keres

nyugdíjas tisztviselő, ki magyar, német, román nyelvet írásban és szóban bírja, bármilyen állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Nyugdíjas“ jelígre.

Lakás

szinosan butorozott szoba a Belvárosban március 15-re kiadó. Cimeket „Március 15“ jelígre kérek. (523/D)

szobás lakás a Józsefvárosban május elsejére kiadó. Cimeket a kiadóba „Lelépés nélkül“ jelígre kérek. (524 D)

lájus elsejére keresek egy 3-4 szobás lakást bármely városrészben. Cimeket a kiadóba kérek „Május 1“ jelígre. (525/D)

Motorkerék pár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

özvetlen a város mellett, az aradi és zsombolyai vágány között 4 hold föld tanyával eladó. Bővebbet: Józsefváros, Pabsirta u. 7. (609)

ettős petroleum-főzőt használni keresek. Cserna, szerelő, Fő-u. 32. (608)

gy hálószoba jó karban jutányosan eladó. Timisoara-Gyárvaros, Str. Gloriei (Árok u) 6. sz.

omplett hálószoba és egy barok ebédő, költözködés miatt eladó sürgösen. Cimeket kérek a kiadóba „Előnyös vétel“ jelígre. (1025)

Különféle

rökbe ki adna jó szívvel 1 éves korig kékszemű kis leányt? Cimeket a lap kiadójába „Baba“ jelígre kérek. (617)

ndo Rozália cselédkönyve elveszett. Kéri a rendőrségen leadni. (618)

ívatos férfiltönyöket a legjutányosabban készít Bőviz Tamás, Besenyeyi telep I.-utca 7. sz. (613)

Hercegnő és cigány szerelme

26

Csak úgy cigányszokás szerint tartotam meg vele a lakodalmat. A nászéjszakánkat a pusztán egy fűzfa alatt tartottuk.

— Elég, elég, elég, — kiáltotta közbe idegesen a hercegnő — ezt nem akarom és nem is tudom meghallgatni. A részletekre különben sem vagyok kíváncsi. Mi történt azután?

— Egy darabig még ott maradtam a pusztán és legfeljebb a környéki községekbe mentem el a bandámmal. Később azonban sorra mentünk Szegedre, Félégyházára, Kecskemétre, Debrecenbe, Győrbe, amíg végül eljutottunk Budapestre. Mindig jobb és jobb helyeken muzsikáltunk, a közönség mindenütt szeretett, az újságok is írtak rólam és lassankint ismert és híres cigányprimás lettem. Azután még nagyobb hirre és még több keresetre vágytam és azért elhatároztam, hogy külföldre megyek. Teljesen új bandát szerveztem magamnak és első állomásunk volt Bécs. Onnan eljutottunk Berlinbe, majd Párisba, végre rászántuk magunkat, hogy kimegyünk Amerikába. Newyorkban játszottunk és ott láttalak meg először, amikor férfiruhába öltözve a barátoddal bejöttél az Atlantic-bárba. De mondjad csak, Klára, miért öltöztetek akkor abba a maskarába.

A hercegnő felnevetett:

— Miért? Erre igen egyszerű a válasz. Azért, mert kíváncsiak voltunk Newyork éjjeli életére. Akartunk látni olyan helyiségeket, ahová minket fiatal lányokat még nem vittek el. És felhasználunk egy estét amikor szüleit el voltak utazva és férfiruhában végigcsavarogtuk az éjjeli Newyorkot. Ha nem lett volna ez a különös ötletünk, sohasem találkoztam volna talán veled, Rigó Jancsi.

Rigó magához szoritotta Klárát és megcsókolta.

— Ebben igazad lehet, édes gyöngyvirágom. De, látod, így volt megírva a sors könyvében. Mi cigányok hiszünk abban, hogy minden embernek egész életére előre van megírva a sors könyvében. Ezért kellett hát veled találkoznom. Másodszer aztán a lakodalmadon pillantottalak meg. Apád, az öreg Ward Tilburn, egy este felkeresett az Atlantic-bárban és leszerződöttetett a lakodalmadra. Bizony nem tudtam, hogy melyik palotába kell mennem. Mert hiszen nem tudtam a nevedet. És mikor aztán ott voltam a palotában és az étteremben, a pálmák mögött ültem a bandámmal, onnan megláttalak és a szívem egyszerre feldobogott. Rád ismertem. Akkor már kezdtem sejteni, hogy a sors rendezte így ezt a találkozást. Mikor aztán a pálmák mögül

előléptem, olyan tüzzel kezdtem neked muzsikálni, mint még soha. A lakodalom után azonban te elutaztál Párisba. Ettől fogva már nem volt maradásom Newyorkban. Nem volt nap, hogy nem gondoltam volna rád. Valami huzott feléd, utánaad. És nem nyugodtam, amíg a bandát rábeszéltem, hogy menjünk Párisba. Nem akarták jönni, mert Newyorkban ugyanannyi dollárt kerestek, mint a mennyi frank itt rájuk várt. De aztán azt mondtam nekik, hogy elhagyom őket és új bandát szervezek magamnak és azzal megyek Párisba. Erre aztán megadták magukat, mert tudták, hogy nélkülem semmire sem mennek. És eljöttünk Párisba. Tudtam, sejtettem, éreztem, hogy el fog jönni egy nap, amikor újra meglátlak téged. Biztos voltam benne, hogy nekünk találkozunk kell. A többit tudod, Klára.

Rigó Jancsi a hosszú elbeszélést forró esőkkal fejezte be.

Klárának azonban volt egy kérdése:

— És mondd, nem töröttél azóta többé a feleségeddel és a gyermekeiddel?

— Soha. Nem láttam őket és nem is gondoltam rájuk. Ne gondoljad, hogy ők ezt valami nagyon a szívükre veszik. Cigányoknál ez mindennapos. A cigánygyerek legtöbbször apa nélkül nő fel, mint a csalán a mezőn, amelynek nem kell kertész. És minél inkább beleélttem magamat a városokban az uri életbe, annál inkább felejtettem el a családomat, amely szinte állati sorsban él. De most már hagyjuk a multat, drágám. Már tudsz mindent. Láttad a feleségedet is. Ne hidd, hogy a szerelem és az utánam való vágyakozás hozta ide. Csak azért jött, mert megtudta, hogy jómódban élek és mert pénzt akart zsarolni. Hát ez sikerült is neki.

Klára végigsimította a homlokát és megszólalt:

— Nem vagyok veled egy véleményen, ami a gyermekeket illeti. Azt akarom, hogy ezekről a gyermekekről gondoskodás történjék. Azt akarom, hogy anyagilag el legyenek látva ezek a gyermekek, akik az életüket neked köszönhetik. Nem akarom, hogy elzüljenek.

— Hogy akard ezt elérni?

— Hát először is, látni akarom ezeket a gyermekeket. El akarok menni veled a pusztába, meglátogatnom a szülőidet és a gyermekeidet, Jancsi.

Rigó Jancsi a fejét esóválta.

— Ugyan mi jut eszedbe, Klára? Van neked fogalmad róla, hogy mit jelent az a pusztába utazni?

(Folyt. köv.)

Meghívó

az

Első Temesvári Szeszégető és Finomító Részvénytársaság

1928. évi március hó 17-én, d. e. 11 órakor, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság helyiségében tartandó

58. évi rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés és mérleg előterjesztése, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
2. A felmentvény megadása iránti határozat.
3. Az igazgatóság megválasztása.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.
5. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az alapszabályok 34. szakasza értelmében.
6. Esetleges indítványok.

Alapszabályaink 23. §-ának értelmében a közgyűlésen való részvételre jogosult részvényesek, ha a közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazott által részt akarnak venni, 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt kötelesek részvényeiket a nemesedékes szelvényekkel együtt a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál, vagy a Banca Marmorosch Blank și Co. S. A. București letétbe helyezni. Az alapszabályok 24. §-a szerint a részvényes az általa letétbe helyezett részvények minden huszonöt darabja után egy-egy szavazattal bír.

Makulatura

kapható a

DELI HIRLAP
kiadóhivatalában

Déli Hirlap

1928 MÁRCIUS 8

LEGUJABB

IV. ÉVF. 55. SZÁM

Nyolc revolvergolyó

oltotta ki a szerelmes malomtulajdonos életét, akit kedvese a szállodai szoba ágyában kegyetlenül meggyilkolt

Zsolna, március 6.

Egész Szlovenszkót izgalomban tartja az a szerelmi gyilkosság, amely évek óta tartó viszonyra tett nyolc véres pontot. A nyolc pont nyolc revolvergolyó, amelyeket Schusdek Frida lőtt alvó kedvesének Diener Árpád tőketerebesi malomtulajdonosnak a fejébe és mellébe. Ennek a gyilkosságnak az előzményei fejezetei egy érdekfeszítő regénynek, amelyet minden fantáziánál komplikáltabban maga az élet szerzett.

Schusdek Frida, aki ma harminégy esztendő, egy troppai gyárosnak a leánya. Jómódban nevelkedett, azonban tulságosan önálló akart mindenkor lenni. Szülőivel ezért gyakran összekülönbözött és mert nem tűrte maga felett az erélyes szülői szigort, egy szép napon otthagya a szülői házat, összecsomagolta a ruháit és éjszaka megszökött. Meg sem állott Kassáig, ahol hamarosan mint nevelőnő talált alkalmazást Páncák János dr. ügyvéd házában. Schusdek Fridát, aki igen művelt volt, hat nyelvet beszélt, zongorázni, festeni és közimunkázni tudott, nagyon megszerették az ügyvéd házában.

Jött azonban egy végzetes óra, amikor megismerkedett Diener Árpád gazdag tőketerebesi malomtulajdonossal. Diener, akinek legközelebbi rokonai Kassán éltek, gyakran fordult meg Kassán, ahol különben lakása is volt. A dallás Diener és a fess Frida egymásba szerettek.

A szerelemből hamarosan viszony lett. Erre azonban hamarosan rájöttek az ügyvéd házában és ezért Schusdek Fridának ott kellett hagynia jó állását. Ettől kezdve nem vállalt állást, hanem zongoraleckékből és nyelvórákból tartotta fent magát.

Diener Árpád üzleti ügyekből kifolyólag gyakorta tett utazásokat különböző szlovenszkói városokba és olyankor rendszerint magával vitte Schusdek Fridát, aki mint a felesége szerepelt a szállodai bejelentőlapon. Diener Árpád annyira belebolondult a szép Fridába, hogy arra gondolt,

feleségül is veszi. Többször emlegette ezt fivére, Diener Jenő dr. ügyvéd és sógora, Klein Nándor malomtulajdonos előtt. Ezek azonban nem fogadták szívesen a tervet és többször erős összetűzésre is került a sor a családban a leány miatt. Schusdek Frida pedig erősen számított rá, hogy felesége lesz a gazdag malomtulajdonosnak, akit különben őszintén szeretett is.

Mikor azonban megtudta, hogy a házasságból a rokonok ellenkezése miatt nem lesz semmi, ingerült lett és arra gondolt, hogy elpusztítja Diener-t és aztán önmagát is.

Most tudódott ki az is, hogy Schusdek már az ősszel akarta megölni Diener Árpádot. A szerelmesek Eperjesen voltak, ahol hosszabb időt töltöttek együtt. Diener ezen idő alatt meg akarta magyarázni a leánynak, hogy viszonyukból sohasem lehet házasság. Schusdek Frida ekkor revolvert szerzett és egy este, amikor ismét arról volt köztük szó, hogy nem köthetnek házasságot, revolverét ráfogta Dienerre. Csak a férfi lélekjelenlétének köszönhető, hogy a gyilkosság meghiúsult. Azóta aztán a szerelmesek ritkábban találkoztak. Újév

után Schusdek Frida úgy tett, mintha megbékélt volna sorsával. Pedig — miként most bebizonyosodott — mind ez csak tettetés volt és

az volt a célja, hogy Diener bizalmát újra megnyerje és aztán klessze az alkalmas pillanatot, amikor sötét tervét végrehajthatja.

Igy történt aztán, hogy amikor a múlt héten Diener Árpád Zsolnára utazott, ismét magával vitte Schusdek Fridát. Diener a délutánt üzleti ügyeivel töltötte, este pedig együtt voltak. Schusdek Frida kívánságára nem mentek le az étterembe vacsorázni, hanem a szobaasszony által sonkát, kenyert, uborkát és vörös bort hozattak fel szobájukba. Diener nem szerette a szeszes italt, valószínűleg azonban, hogy most Frida ösztönzésére mégis ivott. Ez azért itatta vele a bort, hogy hamarosan mélyen elaludjon és nincsen kizárva az sem, hogy az italba altatóport kevert. Aztán, mikor Diener elaludt, elszántan elkövete véres tettet.

Az alvó ember fölé hajolt, annak halántékára illesztette a revolvert és lőtt. Egymásután hatszor lőtt áldozatába, aztán még egyszer

megtöltötte a revolvert és még kétszer lőtt.

A boncolás szerint a gyilkosságot még este kilenc óra tájban követte el és aztán együtt volt hajnalig a hullával. Megvárta az időt, amikor vonatra mehetett. Dienernek, mikor Zsolnára érkezett ezer cseh korona készpénze volt, ebből elköltött hatszázat. A megmaradt négyszázat este lefekvés előtt az asztalra tette. Ezt a pénzt Schusdek Frida magával vitte utiköltségnek.

Hogy a gyilkosságra előre készült, bizonyítja az is, hogy nemrég utlevelét szerzett magának és arra rávezettette a német vizumot is. Azonnal távirati körözést küldtek a hatóságok az összes nagyobb német városoknak. Ennek meg is volt az eredménye. Boroszlóban sikerült Schusdek Fridát elfogni abban a pillanatban, amikor a Ratibor felől érkezett vonatról leszállt. Azonnal a rendőrségre vitték, ahol kihallgatták.

A leány igen össze van törve és azt állítja, Dienerrel megbosszolták, hogy közösen öngyilkosok legyenek, mert a házasságuk elé akadályok tornyosultak.

A megegyezés értelmében ő lőtte agyon Diener-t, aztán önmagával kellett volna végeznie, de ahhoz már nem volt elég lelki ereje. Schusdek Fridát kikérik a német hatóságoktól és aztán Zsolnára szállítják. Közben a zsolnai temető gazdagabb lett egy sírral. Abban nyugszik a nagy részvétellel eltemetett Diener Árpád.

FRANCIAORSZÁG UJ BUKARESTI KÖVETE. Párisból jelentik: A Matin hírlapja szerint Clauzel grótot, aki jelenleg mint Franciaország delegátusa a Népszövetség mellett működik, rövidesen bukaresti francia követé nevezik ki.

NAGYGYÜLÉS A LUGOSI KERESKEDELMELI KAMARÁ ELLEN. Oravicáról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara oravicei kirendeltsége, mely a temesvári kamara égisze alatt működik, legutóbb ülést tartott. Az ülésen szóba került a lugosi kamara megalakulásának ügye is. Az oravicei kirendeltség elhatározta, hogy Krassómegeye a lugosi kamarától teljesen függetleníti magát, azt nem ismeri el és tovább folytatja működését. Határozati javaslatot fogadtak el, hogy március huszonegödikén a lugosi kamara megalakulása ellen és az oravicei kamarai kirendeltség további fentartása mellett nagygyűlést tartanak, amelyen Krassómegeye összes iparosai és kereskedői részt vesznek.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'18'5 Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 6-án reggel:

Angol font: 796'25—796'50—797, dollár: 162'90—163'10—163, dinár: 288 külföldi, 283 belföldi, 283 effect, hollandi forint: 65'60 65'70—65'80, francia frank: 6'42—6'44—6'50, olasz lira: 8'62—8'64—8'70, cseh korona: 4'84 4'84'5—4'72, német márka: 38'95—39—39, osztrák schilling: 22'97—23—23—, magyar pengő: 28'52—28'57—28'60, svájci frank: 31'42—31'45—31'50.

Terményárak:

(Dengi és Kleimann gabonabizományos cég árai.)

Buza 880, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 620, tengeri március és áprilisra 640, zab 670, bab 880, burgonya 310, korpa 575, lóhere 32 lei. Irányzat változatlan.

Rikkancsok

magas jutalék mellett felvételnek a Déli Hirlapnál